

zřízeny, by plnily v okruhu místní a věcné příslušnosti úkoly veřejné (státní) správy. Je na biledni, že s tohoto právního hlediska okresní nemocenské pojišťovny veřejnými úřady nejsou ani jimi býti nemohou již proto, že nejsou úřady ani státními ani obecními. Jde tu o zařízení, jimž sice náleží pro důležitost oboru jejich působnosti jistý význam veřejnoprávní, jež však proto ještě nejsou veřejnými úřady, nýbrž jen zákonně uznanými korporacemi podle §§ 78 a 492 tr. zák. (Rozh. č. 2478 sb. n. s.). Zásadně téhož názoru jsou i autoři, kteří se zabývali řešením oné právní otázky (viz stať »Korporace veřejnoprávní« v XVI. sešitě II. svazku »Slovníku veřejného práva československého« str. 370, a spis Doc. Dra Matějky »Pojem veřejnoprávní korporace«, jakož i literaturu uvedenou v obou spisech). Instituce veřejného pojišťování, mezi něž náležejí podle obou spisů nájmě i nemocenské pojišťovny podle §§ 23 a násl. zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 Sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 Sb. z. a n., jsou v nich označeny jako veřejnoprávní právnické osoby, spočívající na zásadě zájmové samosprávy, nadané arcí (str. 107 spisu Matějкова) i vrchnostenskou právomocí, zahrnující v sobě právo k vydávání individuálních správních aktů i právo autonomie, a jako zařízení, která mají (str. 83 téhož spisu) sice jakožto veřejnoprávní korporace své úřady, samy však úřadem nejsou, leč by byly samy nebo některé jejich orgány pověřeny jiným subjektem (státem, vyšší veřejnoprávní korporací) obstarávati jako jeho orgány jeho záležitosti. Na str. 104 praví se však výslovně, že stát, rozšiřuje tu činnost veřejné správy na nové obory, mohl arcí svěřiti její provedení vlastním orgánům, že však to z mnoha důvodů, politických, národohospodářských, finančních a j. neučinil, nýbrž vytvořil za tím účelem ony veřejnoprávní právnické osoby, spočívající na principu zájmové samosprávy. Jest podotknouti, že trestní řízení v souzené věci bylo původně zahájeno k soukromé obžalobě, podané na obžalovaného pro urážku na cti úředníky okresní nemocenské pojišťovny v P., že však o jejich obžalobě nebylo dále jednáno, když státní zastupitelství dne 29. prosince 1928 a znovu dne 22. února 1929 navrhlo, by bylo proti obžalovanému pro týž čin zakročeno ve směru onoho veřejnožalobního přestupku.

Čís. 3993.

Právní účinek podle § 1 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení nastává již osvědčením se odsouzeného, nikoliv teprve výrokem soudu o tom.

§ 2 odst. 1 zákona o podmíněném odsouzení má na mysli jen případy, v nichž trestný čin, pro nějž je vinník znova souzen, byl spáchán po vynesení předchozího rozsudku, nikoliv případy, v nichž byl trestný čin, tvořící podklad druhého rozsudku, spáchán již před vynesemím předchozího rozsudku.

Výkon trestu lze z důvodu § 6 čís. 1 zák. o podmíněném odsouzení naříditi jen, objevila-li se překážka tam uvedená dříve, než nastal právní účinek podle § 1 odst. 2 zákona, nejpozději do konce zkušební doby.

Ustanovení čtvrté věty § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení má na mysli jen případy, v nichž byl prvním rozsudkem (všemi předchozími rozsudky) uložen trest jen podmíněně.

Pro případ, v němž byl trest předcházející trestu dodatečně přisouzenému uložen bezpodmínečně, není v zákoně o podmíněném odsouzení úpravy. Na výroku pravoplatného prvního rozsudku o odepření podmíněného odsouzení nelze v takovém případě vzhledem k pravomoci rozsudku dodatečně nic měniti. Pokud jde o pozdější rozsudek, jímž se přisuzuje odsouzenému dodatečně další trest, nezbývá v takovém případě soudu tento rozsudek vynášejícímu nic jiného, než uložit trest rovněž bezpodmínečně.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm II 356/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského soudu v Olomouci ze dne 2. prosince 1929, jímž byl nařízen výkon trestu obžalovanému pravoplatným rozsudkem téhož soudu ze dne 1. února 1922 podmíněně uloženého, byl porušen zákon v ustanoveních §§ 2 a 6 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.; usnesení to se zrušuje a krajskému soudu v Olomouci se ukládá, by znovu rozhodl o tom, zda jest naříditi výkon onoho podmíněně uloženého trestu.

D ů v o d y:

Rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 1. února 1922, Vr X 3635/20, byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 I c), 174 II a) a 179 tr. zák., spáchaným dne 7. srpna 1920, a odsouzen do těžkého žaláře na 4 měsíce, zostřeného postem měsíčně, a to podmíněně se zkušební dobou 3 let. Podle výkazů, které nalézací soud měl tehdy po ruce, byl obžalovaný do té doby zachovalým. Proti tomuto v přítomnosti obžalovaného vynesenu rozsudku nebyl podán opravný prostředek; rozsudek nabyl moci práva po uplynutí třídní lhůty, stanovené trestním řádem pro ohlášení opravných prostředků proti rozsudku. Zkušební doba rozsudkem stanovená končila se tedy dnem 4. února 1925. Za šetření o tom, jak se odsouzený choval v době zkušební — toto šetření zahájil krajský soud podle spisů teprve dne 27. června 1929 —, vyšlo najevo, že obžalovaný byl před vynesenu onoho rozsudku pravoplatným rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 21. března 1921, Vr X 4019/20, odsouzen pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., spáchaný v říjnu 1920, do těžkého žaláře na 4 měsíce, zostřeného tvrdým ložem měsíčně, a ke ztrátě práva volebního, a že bylo tímto rozsudkem zároveň vysloveno, že se návrh na podmíněný odklad trestu zamítá a trest se prohlašuje za odpykaný vazbou zajišťovací a vyšetřovací. Na to nařídil krajský soud v Olomouci usnesením při veřejném sedění dne 2. prosince 1929 (č. j. Vr X

3635/20) »podle § 6 čís. 1 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.« výkon trestu obžalovanému oním rozsudkem téhož soudu ze dne 1. února 1922, Vr X 3635/20, podmíněně uloženého. V důvodech tohoto usnesení, jež nabylo ihned moci práva, jest uvedeno, že trest obžalovanému tímto rozsudkem uložený je vlastně trestem dodatkovým, ano mělo býti při vyměření tohoto trestu použito § 265 tr. ř., že oba tresty jsou podle toho ve skutečnosti trestem jednotným a že, uznal-li prvý právoplatný rozsudek výkon trestu jím uloženého za nutný, měl býti i dodatkový trest uložen bezpodmínečně, že, nestalo-li se tak, zavinil to obžalovaný tím, že neoznámil soudu svůj první trest, nýbrž vydával se za zachovalého, tak že nalézací soud neměl možnosti, by posoudil čin obžalovaného podle jeho pravé podstaty, a posléze — a tu má citované usnesení, jak na to poukazuje citace § 6 čís. 1 zákona o podmíněném odsouzení, patrně na myslí ustanovení § 2 odst. 1 téhož zákona —, že se odsouzený již po druhé provinil hrubým deliktem majetkovým.

Ustanovení čtvrté věty § 6 (odst. 2 čís. 4) zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., má, jakž plyne ze slov této věty »má-li býti podmíněně odložen také trest dodatečně přisouzený«, na myslí jen případy, v nichž byl prvním rozsudkem (po případě všemi předchozími rozsudky) uložen trest jen podmíněně (rozh. čís. 3154 sb. n. s.). Pro případ, v němž byl, jako v souzeném případě, trest předcházející trestu dodatečně přisouzenému uložen bezpodmínečně, není v zákoně o podmíněném odsouzení úpravy. Na výroku právoplatného prvního rozsudku o odepření podmíněného odsouzení nelze podle toho v takovém případě vzhledem k pravomoci rozsudku dodatečně nic měniti. Pokud však jde o pozdější rozsudek, jímž se přisuzuje odsouzenému dodatečně další trest, nezbývá v takovém případě soudu tento rozsudek vynášejícímu nic jiného, než uložiti trest rovněž bezpodmínečně; neboť dřívější trest, a trest za předpokladů § 265 tr. ř. k němu dodatečně přisouzený, jest pokládati za jednotný trest, takže oba tresty musejí sdíleti týž osud i co do podmíněnosti nebo nepodmíněnosti odsouzení. Tak dalece jest přisvědčiti názoru usnesení krajského soudu v Olomouci, že podmíněný odklad výkonu trestu dodatečně přisouzeného neměl býti svého času povolen. Dodatečné nařízení výkonu trestu rozsudkem krajského soudu v Olomouci ze dne 1. února 1922, Vr X 3635/20, obžalovanému podmíněně uloženého je však přes to právně pochybeným. Jakmile se tento rozsudek stal právoplatným, nesměl již býti z důvodu předcházejícího odsouzení nařízen výkon podmíněně uloženého trestu. Citované usnesení dovolává se neprávem ustanovení § 6 čís. 1 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. Toto ustanovení předpokládá, že se dodatečně objevilo, že odklad neměl býti podle § 2 (téhož zákona) povolen. Tento § zákona o podmíněném odsouzení praví však v odstavci (1), že podmíněné odsouzení je vyloučeno, byl-li vinník již dříve odsouzen pro trestný čin rázu tam naznačeného, a ustanovuje v odstavci 2., že obmezení v odstavci 1. uvedené neplatí, uplynula-li určitá doba do dne, kdy vinník spáchal nový trestný čin. Z toho je zřejmo, že § 2, odst. 1 zák. o podmíněném odsouzení má na myslí jen případy, v nichž byl trestný čin,

pro nějž je vinník znova souzen, spáchán po vynesení předchozího rozsudku, nikoliv tedy případy, v nichž, jako v souzeném případě, byl trestný čin, tvořící podklad druhého rozsudku, spáchán již před vynesemím předchozího rozsudku (rozh. č. 3154 sb. n. s.). Nižádným způsobem však nesměl býti z důvodu § 6 čís. 1 zák. o podmíněném odsouzení nařízen výkon shora uvedeného podmíněně uloženého trestu po uplynutí zkušební doby, v níž se odsouzený osvědčil. Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyslovil již opětně právní názor, že výkon trestu lze z důvodu § 6 čís. 1 zák. o podmíněném odsouzení naříditi jen, objevila-li se překážka tam uvedená dříve, než nastal právní účinek podle § 1, odst. 2 téhož zákona, tedy nejpozději do konce zkušební doby, protože právní účinek podle § 1, odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení nastává již osvědčením se odsouzeného, nikoli teprve výrokem soudu o tom (rozh. č. 2679, 2874, 3297 sb. n. s.). Pokud jde o bližší odůvodnění tohoto právního názoru, stačí poukázat k důvodům rozhodnutí č. 2679 sb. n. s. Že snad odsouzený, zamlčev dřívější trest, přiznání podmíněného odsouzení »zavinil« — šlo by nanejvýš o »spoluzavinění«, lze-li tu vůbec mluvit o »zavinění« (nalézací soud neměl se dne 1. února 1922 spokojiti s výkazy z roku 1920) —, nemůže na věci nic měniti, ano platné právo nezná žádné sankce na takové nesprávné (třebas i vědomě nesprávné) údaje obžalovaného. Z toho, co uvedeno, vysvítá, že shora citovaným usnesením byl porušen zákon v ustanoveních §§ 2 a 6 čís. 1 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. Bylo proto zmateční stížnosti podle § 292 tr. ř. vyhověti a uznati, jak se stalo. Ve věci samé nelze ihned rozhodnouti, protože krajský soud nařídil výkon podmíněně uloženého trestu v podstatě jen z důvodu § 6 čís. 1 zák. o podmíněném odsouzení a nezabýval se otázkou, zda není snad výkon trestu naříditi z jiného důvodu.

Čís. 3994.

Ustanovení § 14 odst. 4 zákona z 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. pro trestní řízení v případě odporu proti trestnímu příkazu, že soud, rozhoduje v hlavním přelíčení, nesmí uložití přísnější trest na svobodě nebo na penězích, než uložil v trestním příkazu, vztahuje se nejen na hlavní přelíčení před soudem první stolice, nýbrž i na přelíčení odvolací, jež se konalo k odvolání veřejného obžalobce proti osvobozujícímu rozsudku soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm II 383/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím krajského soudu trestního jako odvolacího soudu v Brně ze dne 15. února 1930 ve výroku, jímž byl odsouzenému vyměřen trest peněžitý 250 Kč, v případě jeho nedobytnosti trest vězení v trvání tři dnů, byl porušen zákon v ustanovení § 14 odst. 4 zákona ze dne 21.